

Spis treści

Uwagi wstępne	7
---------------------	---

Rozdział I

TREŚĆ I ZAKRES POJĘCIA KULTURA	9
---	----------

1. Genealogia pojęcia kultura i cywilizacja oraz relacje: natura – kultura, cywilizacja – kultura	9
A. Natura – kultura	11
B. Cywilizacja – kultura	12
2. Podstawowe składniki kultury, fakt kulturowy	13
3. Szerokie i wąskie rozumienie pojęcia kultura, różne aspekty jej definiowania	15

Rozdział II

PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE KULTURY	19
---	-----------

1. Kategorie i typy kultury	19
2. Elementy kultury (wartość, wzory, kanon, obyczaj, obrzęd, rytuał, mit, symbol)	24
3. Systemy kultury (nauka, religia, sztuka, język–komunikacja)	36
4. Procesy kultury	44
A. Uczestnictwo w kulturze a upowszechnianie kultury	44
B. Formy i funkcje uczestnictwa w kulturze	47
C. Dylematy animacji kulturalnej w dobie gwałtownych przemian społecznych i cywilizacyjnych	50

Rozdział III

WYBRANE KONCEPCJE ROZWOJU I BADAŃ KULTURY	56
--	-----------

1. Ewolucjonizm i dyfuzjonizm	56
A. Ewolucjonizm	56
B. Dyfuzjonizm	60
2. Funkcjonalizm i holizm	62
A. Funkcjonalizm	62
B. Holizm	63
3. Kierunek etnopsychologiczny i strukturalizm	65
A. Kierunek etnopsychologiczny	65
B. Strukturalizm	67
4. Kultura w ujęciu marksistowskim	69
5. Kultura we współczesnej myśli katolickiej	73

Rozdział IV**TRADYCJA I DOROBIEK W ROZWOJU KULTURY 76**

1. Rola tradycji w rozwoju kultury 76
2. Główne czynniki decydujące o rozwoju kultury 78
3. Trzy układy a trzy zakresy zasięgu kultury 81
4. Uwarunkowania rozwoju kultury 83
5. Trwały wkład w ogólnoludzkie dziedzictwo epok
i prądów społeczno-kulturowych 86

Rozdział V**KULTURA W ŻYCIU CZŁOWIEKA 87**

1. Człowiek jako wytwór i twórca kultury 87
2. Konsumpcja i komercjalizacja kultury a styl i jakość życia 90
 - A. Konsumpcja i komercjalizacja kultury 90
 - B. Styl życia i jakość życia 92
3. Funkcje kultury w życiu człowieka 94
4. Samotność jako nowe zjawisko w relacji człowiek – kultura 99

Rozdział VI**KULTURA W ŻYCIU NARODÓW 102**

1. Kultura a tożsamość narodu 102
2. Media w kształtowaniu tożsamości narodowej
i rozumieniu innych kultur 105
3. Kontakty i zderzenia kultur 109
 - A. Podstawowe pojęcia dotyczące zderzenia kultur 109
 - B. Państwo – naród – narodowość, zderzenia kultur narodowych 111
4. Współczesny wymiar wychowania do kultury i przez kulturę 112
5. Europejskość jako podstawowa kategoria wspólnotowych wartości
w międzykulturowej edukacji jednoczących się państw europejskich 115

SAMOKONTROLA I SAMOKSZTAŁCENIE 119**BIBLIOGRAFIA (wybór) 124****WYBÓR TEKSTÓW 129***Claude Levi-Strauss*

- Miejsce antropologii wśród nauk społecznych 131

Alfred Louis Kroeber

- Historia i obecne kierunki antropologii kulturowej 139

Alfred Louis Kroeber

Istota kultury Cz. I. Teoria kultury – Przedmowa	146
--	-----

Zygmunt Freud

Kultura jako źródło cierpień	155
------------------------------------	-----

Maria Gołaszewska

Sposób istnienia wartości	164
---------------------------------	-----

Ruth Benedict

Wzory kultury	169
---------------------	-----

Mircea Eliade

Czas święty i mity	176
--------------------------	-----

Henryk Elzenberg

Osobowość twórcza artysty	182
---------------------------------	-----

Erich Fromm

Istota języka symbolicznego	187
-----------------------------------	-----

Jan Szczepański

Chłopi jako twórcy kultury	195
----------------------------------	-----

Konrad Lorenz

Metody tresury	204
----------------------	-----

Krzysztof Kwaśniewski

Tożsamość kulturowa – konsekwencje metodologiczne	206
---	-----

Nowe rozumienie edukacji	209
--------------------------------	-----

Dialog między kulturami. Dyskusja „okrągłego stołu” (skrót)	212
---	-----

Benjamin R. Barber

Dżihad kontra McŚwiat czy Dżihad poprzez McŚwiat	225
--	-----

Samuel P. Huntington

Potęga Zachodu: dominacja i schyłek (fragmenty)	232
---	-----